

wel in allen eenvoud geschiedt als sobere weergave van wat men zelf zag of van anderen vernam, het is *geschiedschrijving*. Men kan zonder bezwaar de definitie aanvaarden, welke HANS SCHMIDT vooropzet: „Geschiedschrijving beteekent schriftelijke mededeeling van verledene gebeurtenissen, met de bedoeling deze voor vergetelheid te bewaren”.⁸⁾

Met deze opvatting kunnen zich blijkbaar echter niet allen vereenigen. GEORGE MOORE meent dat er nog een element bij moet, eer wij van geschiedschrijving kunnen spreken: het element van den kunstvorm. Onder geschiedschrijving verstaat hij „de schepping van een litterair voortbrengsel door de artistieke bewerking van eene historische stof”. En in verband daarmee worden dan ook met name inscripties zoowel als rijks- en tempel-annalen door hem buitengesloten.⁹⁾ Deze bepaling van het begrip „geschiedschrijving” schijnt mij evenwel eene willekeurige beperking. Er is geen enkele reden waarom het gebruik van den kunstvorm als wezenlijk kenmerk zou worden aanvaard. Ieder document van welken aard ook, dat schriftelijk weergeeft wat geschied is, met het oogmerk om het voor de toekomst te bewaren, heeft op den naam van geschiedschrijving recht.

Dat in dezen zin het Oude Testament geschiedschrijving wil geven, kan moeilijk in ernst betwist worden. Dat er gebeurtenissen uit het verleden in schriftelijken vorm worden medegedeeld met de bedoeling om de heugenis daarvan te bewaren, is zóó duidelijk dat alle bewijs hier overbodig zou wezen. Twijfel of tegenspraak zou op dit punt alleen geopperd kunnen worden door iemand die het geheele Oude Testament tot eene allegorie wilde maken.

De moeilijkheid die zich voordoet, ligt dan ook elders. Geschiedschrijving is beschrijving van wat geschied is. En — zoo zeggen velen — nu vinden wij in het Oude Testament wel heel vaak den *vorm* van beschrijving van verledene gebeurtenissen, doch het is ook uitsluitend de vorm: in werkelijkheid zijn de daar medegedeelde dingen *niet* geschied. Daarom kan men dan ook niet van geschiedschrijving spreken; want „de geschiedschrijver wil de werkelijke gebeurtenissen weergeven”, aldus GUNKEL.¹⁰⁾ Inderdaad hebben wij hier te doen met een niet te verwaarloozen element in het begrip „geschiedschrijving”. Ze onderscheidt zich daardoor van gelijkenis, fabel, sprookje, waarbij wij wel te doen hebben met den *vorm* van beschrijving van wat geschied is, maar het toch niet de